

35.6.29. Tukioppilastoiminta

Oppiaineen tehtävä vuosiluokilla 8-9

Tukioppilastoiminta on peruskoulun yläluokilla toimiva tukijärjestelmä, joka perustuu vertaistuen ajatukseen. Koulujen tukioppilastoiminnan tukena ja toiminnan kehittäjänä toimii Mannerheimin Lastensuojeluliitto. Tukioppilaat ovat 8.-9. luokkalaisia oppilaita, jotka koulutetaan toimimaan nuorempien oppilaiden kanssa ja heidän tukena.

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää hyviä toverisuhteita, kouluviihtyvyyttä, yhteisvastuuta sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa. Tukioppilastoiminnassa eräs keskeisimmistä elementeistä on nuorten mahdollisuus suunnitella, toteuttaa ja arvioida toimintaa. Nuorten omaehtoinen toiminta antaa uskoa omiin vaikutusmahdollisuuksiin. Tukioppilastoiminnan edellytys on koulussa toimiva aikuinen, joka ohjaa toimintaa. Vaikka tukioppilastoiminta onkin nuorten omaehtoista tekemistä, tarvitaan aikuista tukijaksi ja kannustajaksi.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet

Tukioppilastoimintaan liittyvät yleiset tavoitteet vuosiluokilla 8-9

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on kiusaamisen ennaltaehkäiseminen koulussa. Kurssin tavoitteena on kehittää tukioppilastaitoja mm. tapahtumien, kummituntien ja välituntitoiminnan järjestämisen kautta. Kurssin sisältö muodostuu oppilaiden suunnitelman ja tarpeen mukaiseksi huomioiden opettajien toiveet ja koulun tarpeet.

Tukioppilaksi haluavat täyttävät keväällä hakemuksen ja heidät valitaan haastattelun perusteella. Tukioppilaat koulutetaan tehtävään MLL:n ohjeistuksen mukaisesti. Työskentely on tiivistä ryhmätöitä koko kurssin ajan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet

Oppiaineen luonteesta johtuen oppilaat saavat runsaasti tukea ja ohjaavaa palautetta. Oppilaita kannustetaan osallisuuteen, aktiivisuuteen ja itseohjautuvuuteen. Oppilaita ohjataan tunnistamaan tuen tarve ja ilmaisemaan se ohjaavalle opettajalle.

Oppilaan oppimisen arviointi vuosiluokilla 8-9

Tukioppilastoiminta arvioidaan numeerisesti. Käytössä on erilaisia arviointitapoja. Oppilaat arvioivat omaa toimintaansa, toimimistaan ryhmän jäsenenä sekä järjestämiänsä tapahtumia.

Päättöarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona oppiaineen opiskelu päättyy. Päättöarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut tukioppilastoiminnan oppimäärän tavoitteet. Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon kaikkien oppilasta opettavien opettajien havainnot oppilaan toiminnasta.

Vuosiluokat 8-9

Vuosiluokan keskeiset sisältöalueet

S1 Tukioppilaana toimiminen ja kehittyminen

Oppilasta ohjataan toimimaan tukioppilastoiminnan arvojen mukaisesti koulun arjessa sekä luomaan hyvää ilmapiiriä kouluun. Erityistä huomiota kiinnitetään luottamuksellisesti saadun tiedon käsittelyyn. Oppilasta ohjataan tulemaan tietoisiksi oman toiminnan vaikutuksista koulun ilmapiiriin.

S2 Vastuullinen toiminta ja sosiaalinen toimintakyky

Tukioppilaana toimiva oppilas osallistuu monipuolisesti eri oppilaiden parissa toimimiseen. Tukioppilaat edistävät positiivista toimintakulttuuria ja osallistuvat kiusaamisen ehkäisyyn. He ovat mukana ryhmäyttämässä luokkia siirtymävaiheissa ja kiinnittävät erityistä huomiota uusien ja helposti yksin jäävien oppilaiden huomioimiseen.

S3 Tukioppilaiden toimintaan osallistuminen

Tukioppilastoiminta alkaa lukuvuoden alussa vuosisuunnitelman laatimisella. Oppilaat laativat vuosikellon, josta käy ilmi vuoden päätapahtumat. Vuosisuunnitelma voi täydentyä lukuvuoden aikana. Mikäli toiminnasta syntyy suurempia kuluja, oppilaat laativat budjetin ja suunnittelevat varainhankinnan. Tukioppilastoimintaa ohjaava opettaja ohjaa oppilaita sekä vuosisuunnitelman että budjetoinnin teossa. Oppilaita ohjataan toiminnan näkyvyyteen ja tapahtumista tiedottamiseen. Tukioppilaana oppilaat harjoittelevat työskentelyä sekä yksin että ryhmässä. Tukioppilastoiminta antaa oppilaille mahdollisuuden harjoitella työtehtävien jakamista ja ajankäytön suunnittelua.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
T1	S1, S2	L1, L2, L3
T2	S1, S2, S3	L1, L2, L8
T3	S1, S2, S3	L1, L3
T4	S1, S2, S3	L1, L2, L3

Vuosiluokkien tavoitteet

T1 Tukioppilaana toimiminen arjessa

Arviointikriteerit vuosiluokkakokonaisuuden päätteeksi

Arvioinnin kohde	Hyvä / arvosanan kahdeksan osaaminen
Ohjata oppilasta luomaan hyvä ilmapiiri kouluun. Ohjata oppilasta käyttäytymään luottamuksellisesti. Ohjata oppilasta toimimaan esimerkillisesti ja arvojen mukaisesti arjessa.	Oppilas osallistuu koulun hyvän ilmapiirin luomiseen. Oppilas noudattaa koulun sääntöjä ja suhtautuu kouluun myönteisesti. Oppilas toimii luottamuksellisesti ja osaa tarvittaessa hakea apua koulun aikuisilta.

T2 Vastuullinen toiminta tukioppilaana

Arviointikriteerit vuosiluokkakokonaisuuden päätteeksi

Arvioinnin kohde	Hyvä / arvosanan kahdeksan osaaminen
Ohjata oppilasta ottamaan vastuuta yhteisistä asioista. Ohjata oppilasta kuulemaan ja kuuntelemaan muita ihmisiä.	Oppilas toimii esimerkillisesti ja toteuttaa pääsääntöisesti hyvin tukioppilaan arvoja arjessa. On yleensä käytettävissä toisten oppilaiden tukena esimerkiksi välitunnilla. Oppilas osaa useimmiten toimia tukioppilaana muulloinkin kuin ohjatuissa

T3 Vuorovaikutustaidot

Arviointikriteerit vuosiluokkakokonaisuuden päätteeksi

Arvioinnin kohde	Hyvä / arvosanan kahdeksan osaaminen
Ohjata oppilasta harjoittelemaan ihmissuhdetaitoja rakentavasti. Ohjata oppilasta toimimaan yhdessä muiden kanssa	Oppilas pyrkii lähes aina kuuntelemaan muita ja ilmaisemaan itseään rakentavasti. Oppilas osaa yleensä toimia ryhmässä rakentavasti ja muita kunnioittavasti.

T4 Työskentelytaidot

Arviointikriteerit vuosiluokkakokonaisuuden päätteeksi

Arvioinnin kohde	Hyvä / arvosanan kahdeksan osaaminen
Ohjata oppilasta asettamaan tavoitteita omalle työskentelylle ja työskentelemään pitkäjänteisesti sekä yksin, että ryhmässä. Ohjata oppilasta suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan omaa ja ryhmän toimintaa, ajankäyttöä ja sopimaan työtehtävien jaosta.	Oppilas osaa yleensä asettaa tavoitteita omalle toiminnalleen ja työskennellä pitkäjänteisesti. Oppilas osaa yleensä suunnitella, toteuttaa ja arvioida toimintaansa ja ajankäyttöään.

